

Др Олга Цвејић Јанчић*

У ПАРИЗУ ОСНОВАН ЕВРОПСКИ ПРАВНИ ИНСТИТУТ

У правничкој јавности ће 1. јун 2011. године вероватно остати упамћен по једном важном и, могло би се рећи, историјском догађају. Наиме, тога дана је у Паризу одржан Оснивачки конгрес Европског правног института (*The European Law Institute – ELI*), и то на две сесије одржане на Универзитету *Panthéon Assas (Université Paris II – Panthéon-Assas)* – преподневна сесија и на Сорбони (*Université Paris I Panthéon-Sorbonne*) – завршна, послеподневна сесија.

На оснивачком конгресу Европског правног института, на коме је, по позиву, учествовало преко 400 правника из свих области права (с универзитета, судије, нотари, адвокати и представници из других професионалних правних организација) из целе Европе (међу којима је била и потписница ових редова), испољена је снажна подршка оснивању једног таквог института. Међу говорницима на конгресу су, поред најугледнијих универзитетских професора с елитних европских универзита, били и представници Европске комисије, међу којима и Мартин Селмејр (*Martin Selmayr*) – потпредседник ЕК, затим представници Европског парламента Дајана Волис (*Diana Wallis*) – потпредседница ЕП, представник Европског суда правде Василиос Скурис (*Vassilios Skouris*) – председник ЕСП, представник Европског суда за људска права Кристос Розакис (*Christos Rozakis*) – бивши потпредседник ЕСЈП, представник Међународне академије за упоредно право проф. др Џорџ Берман (*George Bermann*) – њен председник, *Max Planck Instituta* проф. др Рајнхард Цимерман (*Reinhard Zimmermann*) – његов директор, као и многобројни правни експерти из других професионалних институција и организација.

У Манифесту *ELI* се истиче да је то независна, непрофитна организација која је установљена ради иницирања, вођења и олакшавања истраживања, припремања препорука и обезбеђења

* Аутор је редовни професор Правног факултета Универзитета у Новом Саду и члан Европског правног института.

практичног саветовања (водича) у области европског правног развоја. Градећи на богатству разноврсних правних традиција, његова мисија је трагање за бољим правом у Европи и тежња за унапређењем европских правних интеграција. Својим напорима *ELI* ће настојати да допринесе формирању много снажније Европске правне заједнице, интегришући достигнућа различитих правних култура, подржавајући вредности упоредних знања и прихватајући истинску паневропску перспективу. Као такав, његов рад обухвата све гране права, тј. како материјално и процесно, тако и приватно и јавно.

Основни задаци Европског правног института би били:

1. да оцењује и стимулише развој права Европске уније, правне политике и праксе, а посебно да даје предлоге за даљи развој *acquis communautaire*-а и за унапређење примене прописа Европске уније од стране држава чланица;

2. да идентификује и анализира правни развој у областима које су у компетенцији држава чланица које су релевантне на нивоу Европске уније;

3. да проучава приступ Европске уније у погледу међународног права и унапреди улогу коју би право ЕУ могло глобално да има;

4. да води и олакшава паневропска истраживања, посебно да припрема, оцењује и побољшава принципе и правила која су заједничка за европски правни систем;

5. да обезбеди форум за дискусију и сарадњу правника без обзира на њихову професију или занимање, између осталог, универзитетских професора, судија, адвоката и других правних професионалаца који показују активан интерес за европски правни развој и да заједно представе широк распон правних традиција.

Европски правни институт делује по сопственој иницијативи али је на располагању и другим институцијама које су ангажоване на развоју права у Европи, било на међународном или националном нивоу. Пошто његова перспектива није ограничена на европско искуство, *ELI* је отворен за сарадњу са ваневропским или међународним организацијама, као што је Амерички правни институт (*ALI*) или *UNIDROIT*.

Европски правни институт је посвећен принципима свеобухватног и колаборативног рада, настојећи да премости често запажен јаз између различитих правних култура, између јавног и приватног права, као и између науке и праксе. Ради унапређења те ангажованости *ELI* настоји да укључи широк спектар личности, одражавајући богатство правних традиција, правних дисциплина и стручних оквира који се могу наћи широм Европе. *ELI* је исто тако отворен за примену разних методолошких приступа и претресање погледа и

перспектива што је могуће ширег аудиторijума оних који деле исту визију.

Савет Европског правног института је једногласно донео одлуку да седиште Секретаријата Европског правног института буде у Бечу. Иначе, према правилима Института, заинтересовани су могли да поднесу понуде и изложе своје услове у вези са седиштем Секретаријата. На јавном тендеру су поднете три понуде, и то од стране Европског универзитетског института из Фиренце, Великог Војводства Луксембурга и Универзитета из Беча. Као што је поменуто, ова трећа понуда је прихваћена.

За првог председника Европског правног института изабран је сер Френсис Џејкобс (*Francis Jacobs*), професор Лондонског краљевског колеџа (*King's College London*) и бивши високи службеник Европског суда правде.

Редовни чланови Извршног одбора *ELI* су Бенедикт Фоварк Косон (*Bénédicte Fauvarque-Cosson*), професорка Универзитета *Pantheon-Assas*, која је истовремено и потпредседник *ELI*, затим Кристијан Вендехорст (*Christiane Wendehorst*), професорка Правног факултета у Бечу као благајник, Снежана Ботушарова (*Snezhana Botusharova*), судија Уставног суда Косова, Фабрицио Кафађи (*Fabrizio Cafaggi*), професор Европског правног института из Фиренце и Јохан Гернанд (*Johan Gerandt*), виши саветник адвокатске канцеларије *Vinge* из Штокхолма.